

Lijst van gebruikte afkortingen	9
Martha Nussbaum als ‘advocate voor de menselijkheid’ Inleidende beschouwingen	11
<i>Ronald Tinnevelt en Yvonne Denier</i>	
1. Vastberaden eigenzinnigheid en publieke verantwoordelijkheid	11
2. Kwetsbaarheid, toeval en een goed menselijk leven	14
3. Emoties als onderdeel van de ethiek	17
4. De morele en politieke waarde van de roman	22
5. Opvoeding tot menselijkheid en wereldburgerschap	26
6. Wat heeft filosofie met de wereld te maken?	30
7. Rechtvaardigheid: van sociale primaire goederen naar <i>capabilities</i>	32
8. Menselijk welzijn en rechtvaardigheid: Sen en Nussbaum	37
9. Vier veronachtzaamde rechtvaardigheidsproblemen	39
10. Religieuze tolerantie en de angst voor de islam	42
11. Over het boek	44
Literatuur	46
HOOFDSTUK 1	
Bildung en burgerschap	49
Nussbaums pleidooi voor een brede humanistische vorming	
<i>Joep Dohmen en Iris Hartog</i>	
Inleiding	49
1. De roep om brede vorming	49
2. Bildung	51
3. De noodzaak van brede vorming	53
4. Socratische pedagogiek in het onderwijs	56
5. Vorming van (wereld)burgerschap in het onderwijs	59
6. Brede vorming met behulp van verbeelding	62
7. Omgaan met meervoudige kwetsbaarheid	64
8. Waarde en tekortkomingen van Nussbaums oproep tot een brede morele vorming	68
9. Morele vorming en moreel actorschap	71
Literatuur	73
HOOFDSTUK 2	
Lezen voor het leven	75

<i>Thomas Nys</i>	
Inleiding	75
1. Het belang van literatuur: een korte aanloop	76
2. Lezen voor het leven: Nussbaums stelling en methode	79
3. Mr. Gradgrind en Mrs. Newsome	80
4. Perceptie en verbeelding	85
5. Emoties en liefde	89
6. Compassie en burgerschap	91
7. Conclusie en evaluatie	93
Literatuur	94
HOOFDSTUK 3	
‘Niet alle emoties zijn gelijk’⁹	96
Compassie, schaamte, walging en het cognitivisme van Martha Nussbaum	
<i>Mariëtte Willemsen</i>	
Inleiding	96
1. Cognitief-evaluatieve emotietheorie	97
2. De cognitieve structuur van compassie	102
3. Traditionele bezwaren tegen compassie	107
4. Schaamte en walging	110
5. Besluit	113
Literatuur	114
HOOFDSTUK 4	
Vrijheid als begrensde kwetsbaarheid Nussbaums theorie van sociale rechtvaardigheid ...	116
<i>Iris van Domselaar</i>	
Inleiding	116
1. De mens als kwetsbaar en toch vrij: de invloed van de Griekse (tragedie) dichters	117
2. Van aristotelische deugden naar <i>capabilities</i>	119
3. Nussbaums theorie van het goede leven als theorie van sociale rechtvaardigheid	123
4. Nut, hulpgoederen of <i>capabilities</i> ?	125
5. Respect, verantwoordelijkheid en tragiek	128
6. Conclusie	131
Literatuur	132

HOOFDSTUK 5

‘Who Cares?’ 134

Nussbaums visie op rechtvaardige gezondheidszorg

Yvonne Denier

Inleiding: Over Jamie, Sessa, Arthur en vele anderen...	134
1. Wat is gezondheidszorg precies?	136
2. Gezondheidszorg en Nussbaums <i>capability</i> -benadering	138
3. Focus op de derde pijler: invaliditeit en het sociaal contract	142
4. De beperkingen van de Rawlsiaanse contracttheorie	143
5. ‘Care’ als vrijblijvende liefdadigheid?	145
6. Naar een zorgvisie op basis van menselijke vermogens	148
7. Rijke en complexe reciprociteit	150
8. Besluit: zijn er grenzen aan Nussbaums rechtvaardige gezondheidszorg?	152
Literatuur	154

HOOFDSTUK 6

Gelijke gewetensvrijheid voor iedereen 156

Nussbaum over levensbeschouwing en nieuwe religieuze intolerantie

Patrick Loobuyck

Inleiding: twee existentiële ervaringen	156
1. Nussbaums politiek liberalisme	157
2. Een verdediging van de Amerikaanse traditie	161
3. Verschil met de Europese traditie	164
4. Boerkaverbod	165
5. Angst en (nieuwe) intolerantie	168
6. De Verenigde Staten superieur aan Europa?	170
7. De les van Nussbaum	174
Literatuur	174

HOOFDSTUK 7

‘Maak armoede geschiedenis’ 177

Nussbaum over mondiale rechtvaardigheid

Ronald Tinnevelt Inleiding

1. Heeft armoede meerdere gezichten?	179
2. Armoede als ⁴ <i>capability-faleri</i>	180
3. Armoede in rijke en arme landen	182

4. Waarom een maatschappelijk kwaad?	184
5. Armoedebestrijding als plicht	187
6. Wie heeft de plicht om armoede te bestrijden?	191
7. Kosmopolitisme en egalitarisme	194
8. Mededogen, solidariteit en liefde voor rechtvaardigheid	197
9. Concluderende opmerkingen	201
Literatuur	201
HOOFDSTUK 8	204
Nussbaum over dierenrechten	
<i>Marcus Düwell</i>	
Inleiding	204
1. Het probleem van de dierenethiek en verwachtingen van een dierenethische theorie	205
2. Nussbaums versie van de <i>capability</i> -benadering.	207
3. Nussbaums centrale idee over dierenrechten	211
4. Is Nussbaums theorie van verplichtingen jegens dieren plausibel?	213
5. Perspectieven	217
Literatuur	220
Over de auteurs	222